

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
В.П. Кучерявий
«28 серпня 2020 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТУДЕНТОЦЕТРИЗМ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ЧЕРНЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Розглянуто і схвалено на
засіданні педагогічної ради коледжу
Протокол № 1

від «28» серпня 2020 р.

Чернятин 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі - Положення) є основним нормативним документом, що формує модель розвитку освіти, за якої студент з об'єкта перетворюється на суб'єкт освітньої діяльності, тобто на активного учасника освітнього процесу.

1.2. Положення розроблене на підставі:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету».

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Серед складових нової парадигми вищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Чернятинський фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» (далі – Коледж) є студентоцентризм, який проявляється в орієнтуванні на результат навчання. Інтерактивна взаємодія між учасниками освітнього процесу – викладачем і студентом, використання нових підходів до навчання, орієнтація на результат і спільна відповідальність за нього – головна ідея студентоцентризму. Такий підхід сприяє розвитку у здобувачів самостійного мислення, спираючись на свої знання з теорії, практики і досвід, відпрацьовуючи комунікативні та групові навички взаємодії.

2.2. Студентоцентризм — це концентрація зусиль на врахуванні індивідуальних якостей, здатностей до формування індивідуальних освітніх траєкторій та, відповідно, індивідуального профілю компетенцій. В основі студентоцентрованого навчання не тільки знаннєва, як компетентісна парадигма освітньої діяльності, а й орієнтація на отримання симбіозу знань, умінь, навичок, здатностей розв'язувати складні завдання в умовах сучасних культурно-мистецьких, соціальних та економічних викликів.

2.3. Студентоцентризм передбачає:

- підвищення компетентності фахівців, з урахуванням сучасних моделей, механізмів та інструментів забезпечення якості вищої освіти (на основі вивчення провідного міжнародного та національного досвіду);
- розроблення та реалізації на рівні кожного закладу освіти інституційних систем забезпечення якості відповідно до європейських стандартів, їх апробації та вдосконалення задля забезпечення максимальної адаптації до локальних умов;
- проведення відкритого професійного обговорення серед аграрної спільноти проблеми забезпечення якості вищої освіти задля забезпечення об'єктивної

оцінки поточного стану та оптимального розвитку цього процесу в Україні.

2.4. Сутність студентоцентризму полягає у створенні моделі розвитку освіти, за якої студент з об'єкта перетворюється на суб'єкт освітньої діяльності, тобто на активного учасника освітнього процесу.

2.5. Така концепція досягається участю студентів у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти у Коледжі, яке чітко регулюється «Положенням про організацію роботи органів студентського самоврядування у Коледжі».

2.6. Коледж повністю реалізовує студентоцентричний підхід до освітньої діяльності, який передбачає:

- поважати і враховувати різноманітність студентів та їх потреби;
- враховувати та використовувати різні способи педагогічної методології;
- заохочувати відчуття автономності студента, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку з боку викладача;
- сприяти взаємній повазі у стосунках «студент-викладач»;
- мати належні процедури для розгляду апеляцій студентів (регулюється «Положенням про апеляційну комісію у Коледжі»).

2.7. Відповідно до стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти щодо прогресу студентів та їх майбутніх кар'єр, процедури забезпечення якості для оцінювання передбачають таке:

- проведення тестування та іспитів, отримуючи підтримку для розвитку власних навичок у сфері фахової компетентності;
- критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь.

3. КОНТРОЛЬ ОБ'ЄКТИВНОСТІ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

3.1. Система оцінювання знань стимулює студента до систематичної роботи з вивчення навчальної дисципліни, тому що передбачає оцінювання активності та систематичної роботи на семінарських заняттях. Крім того, відсутність бажаної активності студента під час семінарських чи практичних занять не завжди свідчить про відсутність знань з предмета. Певна пасивність на практичних заняттях може бути зумовлена особливостями мислення, реакції, іншими особливостями студента.

3.2. Оцінювання поточної роботи студента з вивчення дисципліни не повинно радикально впливати на підсумкову оцінку. Існує велика імовірність необ'єктивності. Студент, який не проявив великої активності під час семінарських занять, може показати високі знання на іспиті, але не може отримати високої оцінки з дисципліни, яка відповідає фактично досягнутому рівню знань. Тому семінарські заняття мають бути підставою для допуску студента для підсумкового контролю знань. Поліпшення якості підготовки може бути забезпечення не тільки вдосконалення методів навчання, але й зворотнім

зв'язком, який реалізується через навчальну, творчу та практичну діяльність студентів. Контроль цієї діяльності, тобто контроль якості результатів навчання – один з важливих чинників процесу пізнання. До основних методів контролю знань, можна віднести письмову, усну, практичну та тестову перевірку.

4. ОЦІНЮВАННЯ У СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНІЙ МОДЕЛІ

4.1. Оцінювання як складова системи забезпечення якості має на меті:

- підтримку у забезпечення здобувачу можливості досягнення бажаних результатів навчання;
- кількісну оцінку ступеня досягнення студентом бажаних результатів навчання;
- розвиток у студентів уміння самооцінювання – для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

4.2. У найзагальнішій класифікації оцінювання поділяють на:

- формативне – («оцінювання, що формує») – має на меті дати можливість особі, що навчається, відстежувати свій прогрес у навчанні і виявити напрями його подальшого вдосконалення. Формативне оцінювання є реалізацією обов'язкової умови процедур забезпечення якості – зворотного зв'язку у процесі навчання. Саме наявність останнього спрямовані процедури опитування студентів;

- сумативне – оцінювання ступеня досягнення здобувачем вищої освіти бажаних результатів навчання в рамках навчальної дисципліни, модуля чи освітньої програми в цілому

4.3. Оцінювання є найефективнішим, якщо:

- використовується для виявлення того, що є найпродуктивнішим для студентів у процесі навчання;
- зворотний зв'язок використовується, щоб поліпшити навчання студентів;
- студенти та викладачі стали відповідальними партнерами в навчанні та оцінюванні;
- студенти введені у практику і культуру вищої освіти через оцінювання;
- оцінювання знаходиться в центрі розроблення програми;
- оцінювання дає всеосяжне і достовірне уявлення про досягнення осіб, що навчаються.

4.4. Студентоцентрирована модель формується на перетині трьох ключових процедур освітнього процесу:

- функціонування ефективного освітнього оточення (доступ до навчальних ресурсів, можливість обміну досвідом через програми мобільності тощо);
- взаємодії викладачів і студентів;
- залучення здобувачів у процеси моніторингу освітніх програм і в процедури удосконалення системи оцінювання.

5. МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Визначальним компонентом організації освітньої діяльності є мотивація. Вона завжди є внутрішньою характеристикою особистості студента як суб'єкта цієї діяльності. Найефективнішим внутрішнім стимулом є прагнення до пізнання нового, що ґрунтується винятково на інтересі до предмета пізнання. Студенту необхідно пояснити, яким чином отримані знання він використає у майбутньому. З метою мотивації студентів під час навчання у Коледжі доцільним є використання отриманих знань у практичній їх діяльності.

5.2. Перше завдання із заохочення студента до активного вибору у навчанні, полягає у:

- збільшенні інформації фахового характеру, комунікації та зацікавленості в активному навчанні;
- орієнтуванні щодо особливостей навчання в Коледжі (зміст, методи, умови, заходи, побудова програми, вибір у навчанні, соціалізація і фахова підтримка);
- поєднанні можливостей навчання (навчальні заходи).

5.3. Друге завдання, підтримка цілісності навчання, полягає у:

- реалізації фахових і загальноосвітніх цілей, шляхом розширення та поглиблення знань у навчанні;
- впровадження мережевого навчання для підтримки самостійного навчання в межах освітнього процесу;
- навчання в парах, опанування науки, що спонукає до дослідження.

5.4. Увага акцентується на перевірці узгодженості цілей і результатів навчання, пропорційності та форматах іспитів, стандартах підготовки, поясненні вимог до виконання студентських робіт.

Третє завдання щодо забезпечення виконання вимог веде до:

- унормування (визначення часу відвідування занять, самостійного вивчення тощо) та оцінки в кредитах роботи студента;
- перевірці відповідності змісту навчання;
- узгодженості організації навчання та проведення іспитів.

5.5. Четвертим завданням є:

- втілення можливостей індивідуального вирішення питань щодо застосування і поглиблення знань під час навчання;
- наявність визнаної практики і програмної мобільності студентів.

6. ПОЗА АУДИТОРНА РОБОТА ЯК ПРОЯВ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН

6.1. Позааудиторна робота – важлива складова освітнього процесу, значення якої помітно зростає з урахуванням низки факторів. Серед таких:

- зменшення протягом останніх років кількості годин, що визначають обсяг кредитного навантаження при збільшенні загального обсягу матеріалу, який

вноситься на самостійне вивчення студентів;

- тенденція на зниження практично-індивідуальної форми підготовки випускників середніх навчальних закладів і, відповідно, студентів, які потребують додаткової уваги для оволодіння фаховими навичками в освітньому процесі;

- зростання ролі виховного процесу при викладанні фахових дисциплін.

6.2. Позааудиторна робота може передбачати різні форми своєї реалізації.

7. РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА В РОЗВИТКУ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ

7.1. У сучасному динамічному суспільстві потрібні люди ініціативні і самостійні, які легко адаптуються до нових умов. Тому одним з головних завдань вищої освіти є формування творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку та креативної діяльності. Необхідно перевести студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, здатного критично мислити, планувати свої самостійні дії, вміти виявляти ініціативу, сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність, а також успішно знаходити вихід зі сформованих, найчастіше, нестандартних ситуацій.

7.2. Студентство є соціально-професійною групою, яка об'єднує молодь навчальних закладів і потенційно являє собою один із найголовніших рушіїв розвитку країни.

7.3. Традиційна система навчання заснована на передачі досвіду від викладача до студента, де основна діяльність учня полягає у вирішенні теоретичних і практичних завдань, з чітким формулюванням і готовим набором дій. Самостійна ж робота передбачає розвиток внутрішньої і зовнішньої самоорганізації майбутнього фахівця, його здатність вибудовувати індивідуальну програму самонавчання, а також формувати здатності до саморозвитку і творчого застосування отриманих знань.

8. СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР ЯКОСТІ ОСВІТИ

8.1. Створення належних соціально-економічних умов навчання та проживання студентів включає:

- забезпечення доступності навчання, у тому числі і для студентів з особливими освітніми потребами;

- забезпечення житлом і належних побутових умов проживання (матеріально-технічне забезпечення);

- доступне, якісне та комплексне харчування;

- створення спеціально обладнаних читальних залів у гуртожитках для підготовки студентів до занять у зручний для них час;

- надання безкоштовних послуг із юридичних, соціальних, фінансових та освітніх питань;

- фінансову підтримку студентів, які потребують допомоги, у формі соціальних

стипендій.

8.2. Окрім цих напрямів соціальний вимір якості вищої освіти включає:

- дотримання морально-етичних принципів навчання;
- соціальну відповідальність і розвиток партнерства навчальних закладів із бізнесом та органами державної влади;
- забезпечення належного рівня оплати праці викладачів.

9. МОДЕРНІЗАЦІЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ

9.1. Підготовка фахівців у Коледжі базується на двох парадигмах навчання, які притаманні сучасному ринку, а саме, навчання, спрямоване на викладача (орієнтація на вхід) та навчання, спрямоване на студента (орієнтація на вихід). Із цих двох парадигм актуальнішим за вимогами ринку праці є навчання, яке орієнтоване на підготовку моделі компетентнісного фахівця (орієнтація на вихід), тобто студентоцентроване навчання.

9.2. Забезпечення модернізації освітнього процесу здійснюється на різних напрямках, але головним є те, що в центрі всього освітнього процесу знаходиться студент, на якого спрямовані різні інституційні та технічні інструменти. До інституційних інструментів слід віднести вплив викладача, роботодавців, випускників, професійних організацій, студентських організацій тощо. Тобто, в основу студентоцентрованого навчання покладено ідею максимального забезпечення студентам шансів отримати перше місце роботи на ринку праці, підвищення їхньої «вартості» у роботодавців (придатності до працевлаштування) за рахунок добутих протягом навчання компетенцій.

9.3. Серед виділених напрямків модернізації студентоцентрованого навчання важливу роль відіграє інтеграція технологій у навчальні аудиторії.

Потужним інструментом освітнього процесу є використання новітніх технологій, які дозволяють здійснити візуалізацію навчального матеріалу, забезпечити проведення змішаного навчання, зокрема, дистанційного, впровадити інтерактивні завдання, підтримувати спілкування у мережевих спільнотах. Саме побудова інтерактивних інфографіків, динамічних презентацій, тестове онлайн опитування, створення власних онлайн курсів суттєво розширюють можливості освітнього процесу як з боку викладача, так і з боку студента.

Заступник директора з навчальної роботи

Заступник директора з виховної роботи

Завідувач

навчально-виробничої практики

Завідувач інженерно-технологічного відділення

Завідувач агрономічно-облікового відділення

Провідний юрисконсульт

Білоус В.І.

Волкотруб А.О.

Крук І.М.

Стефанішен М.В.

Дячок І.Й.

Чернега В.С.